

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lateinisches Gebet- und Stundenbuch - Cod. U. H. 22

[Bamberg (Diözese)?], [Ende des 15. Jahrh.]

Missa de sancta trinitate

[urn:nbn:de:bsz:31-231908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-231908)

Ad iutorum nostrum in nomine
domini. qui fecit celum et terram
Sic nomen domini benedictum
Ex hoc nunc et usq; in seculum
Domine exaudi orationem meam.
et clamor meus ad te ueniat. dñs
uobiscum. et cum spū tuo. *Primo*

Axaudi quesumus domine
supplicum preces. et confite-
ntium tibi parce peccatis. ut pari-
ter indulgentiam nobis tribuas
benignus et pacem per xpm.

Confiteor

208.
213.

De sancta Trinitate officiu. Introit
Benedicta sit sancta tri-
nitas atq; indiuisa unitas. &
confitebimur ei. quia fecit nobis
& pater et filius. et Spiritus sanctus.

bis cum misericordiam suam
Benedicamus patrem et filium
 cum sancto spiritu. **K**yrieleyson
Christeleyson **K**yrieleyson
Gloria in excelsis deo **E**t in ter-
 ra pax hominibus bone volun-
 tatis. laudamus te. Benedicimus
 te. Adoramus te. Glorificamus
 te. Gracias agimus tibi propter
 magnam gloriam tuam. Domine
 deus rex celestis deus pater om-
 nipotens. Domine fili unigenite
 Iesu christe. Spiritus et alme or-
 phanorum paraclite. Domine de-
 agnus dei filius patris. Primo ge-
 nitus marie virginis matris. qui

2
 tertia
 vice

tollis peccata mundi. miserere nobis
Qui tollis peccata mundi suscipe
deprecationem nr̄am. **A**d Marie
gloriam. **Q**ui sedes ad dexteram
patris. miserere nobis. **V**o marie
meritis. **Q**uoniam tu solus sanctus
Mariam sanctificans. **T**u solus
dominus. **M**ariam gubernans. tu
solus altissimus. **M**ariam coro
nans. **I**esu christe. **I**um sancto
spiritu in gloria dei patris amen

*scilicet
"trinitas"
"bis"*

Omnipotens sempiternus. **Oratio**
ne deus. qui dedisti famulis tuis
in confessione uere fidei eterne tri
nitatis gloriam agnoscere. et in vo
luntate maiestatis adorare unitate.

Quesumus. ut eiusdem fidei firmi-
tate ab omnibus semper munia-
mur aduersis. **ver Lectio Apoc Bla**

Diebus illis. Vidi Johannis apu
ostium apertum in celo. et vox pri-
ma quam audiui. tanquam tube
loquentis mecum dicens. Ascende
huc. et ostendam tibi que oportet
fieri post hec. Statim fui in spiri-
tu. et ecce sedes posita erat in celo.
et supra sedem sedens. et qui sede-
bat similis erat aspectu lapidis
sapidis et sardini. et iris erat in
circuitu sedis similis visioni sma-
ragdine. Et in circuitu sedis sedi-
lia viginti quattuor. et sup thronos

de praeiosis lapidibz:

viginti quatuor seniores sedentes
circumamicti vestimentis albis.
et in capitibus eorum corone aureae
et de throno procedebant fulgura
et uoces et tonitrua. et septem
lampades ardentes ante thronum
qui sunt septem spūs dei. Et in con-
spectu sedis tanquam mare vitreū
simile cristallo. et in medio sedis et
in circuitu sedis quattuor anima-
lia plena oculis ante et retro. et am-
mal primum simile leon. et secun-
dum animal simile vitulo. et ter-
tium animal hās faciem quasi
hominis. et quartum animal si-
mle aquile volanti. Et quattuor

+ dona

, hac

animalia singula eorum habebant
 alas fenas. et in circuitu et intus vle-
 na sunt oculis. et requiem non habe-
 bant die ac nocte dicencia **S**antus
 sanctus sanctus dominus deus om-
 nipotens qui erat et qui est. et qui ven-
 turus est. et cum darent illa anima-
 lia gloriam. et honorem et benedictio-
 sedenti super thronum. viventi in se-
 cula seculorum. procidebant viginti
 quatuor semiores ante sedentem in thro-
 no et adorabant viventem in secula
 seculorum Amen. **Exple ad Romanos**

Accres. **D**altiludo divitiarum
 sciencie et sciencie dei. qm
 incomprehensibilia sunt iudicia

eius. et inuestigabiles vie eius.

Quis enim cognouit sensum domini:
aut quis consiliarius eius fuit?

Fuit quis prior dedit illi. et retribu-
etur ei: Quoniam ex ipso. et per
ipsum et in ipso sunt omnia ipsi ho-
nor et gloria in secula seculorum

Amen **Gradua.** **B**enedictus es do-
mine qui intueris abyssos et sedes
super cherubim **ve** **B**enedictus es
in throno regni tui. et laudabilis
in secula **A**lleluia. **B**enedictus
es dñe deus patrum nostrorum et lau-
dabilis in secula. **A**lleluia **S**equen-

cia de sancta trinitate ues. s. in iohem
R illo tempore **P**rat homo ex vba

hic legatur Euangelium
cum uenerit Parach-
tus, fol. uerso. 220.

ryseis Nicodemus nomine prin-
ceps Iudeorum. Hic uenit ad Iesum
nocte. et dixit ei Rabbi. scimus qz
a deo uem sci magister. Nemo pot
signa facere hec que tu facis nisi
fuerit deus cum eo. Respondit Ies:
et dixit ei Amen amen dico tibi.
Nisi quis natus fuerit denuo non
potest uidere regnum dei. dicit ad
eum Nicodemus. Quomodo potest
homo nasci cum sit senex. Nunqz
potest in uentrem matris sue itera-
to introire et nasci. Respondit Je-
sus. Amen amen dico tibi. nisi quis
renatus fuerit ex aqua et spiritu
santo non potest introire in regnu

dei Quod natum est ex carne, caro
est. et quod natum est ex spiritu spi-
ritus est. Non mireus. quia dixi
tibi. oportet uos nasci denuo. Spūs
ubi uult spirat. et uocem eius au-
dis. sed non scis unde ueniat aut
quo vadat. sic est omnis qui natus
est ex spiritu. Respondit Nicode-
mus et dixit ei. Quomodo pos-
sunt hec fieri? Respondit Iesus et dixit
ei Tu es magister in Israel. et hec
ignoras? Amen amen dico tibi. quia
quod scimus loquimur. et quod ui-
dimus testamur. et testimonium
uost non accipitis. Si terrena dixi
uobis. et non creditis. quomodo si

ditis
nemo a
de celo de
qui mel
dicit
collari
uomni
cuo ho
Red
ompro
uofib
blum
sum
et ex
ula. de
Dum v

missa.

218

direro uobis celestia credetis. Et
nemo ascendit in celum nisi qui
de celo descendit filius hominis
qui in celo est. Et sicut moyses ex-
altauit serpentem in deserto, ita
exaltari oportet filium hominis.
ut omnis qui credit in ipso non per-
eat sed habeat vitam eternam.

Credo in unum deum. **P**atrem
omnipotentem factorem celi et ter-
re, visibilem omnium et inuisi-
bilem. Et in unum dominum Je-
sum christum filium dei unigenitum,
et ex patre natum ante omnia se-
cula, deum de deo, lumen de lumine,
Deum verum de deo uero genitum

non factum, consubstantiali-
patri per quem omnia facta sunt.
Qui propter nos homines et propter no-
stram salutem descendit de celis.
De incarnatus est de spū sancto
Et ex maria virgine et homo factus
est. **C**rucifixus etiam pro nobis sub
pontio pilato, passus et sepultus
est. **T**ertio die resurrexit
secundum scripturas, et ascendit in celum
sedet ad dexteram patris. **E**t iterum
venturus est cum gloria iudicare
vivos et mortuos. **Q**ui regnum non
erit finis, et in spiritum sanctum
dominum et vivificantem, qui ex
patre filioque procedit, qui cum patre

et filio
ante qui
Geniam
anysolic
nam ba
vatoz u
non mozt
simi An
si deus v
sancti qui
scum in
Domine
per m
vius v
vnt
et dicitur

et filio simul adoratur et conglorifi-
catur qui locutus est per prophetas.

Et vnam sanctam catholicam et
apostolicam ecclesiam. Confiteor
vnum baptisma in remissionem
peccatorum. et expecto resurrectio-
nem mortuorum. et vitam venturi

seculi Amen. **Offertorium** Benedictus
sit deus pater. vngentusq; dei filius
sanctus quoq; spiritus. quia fecit no-
biscum misericordiam suam. **Secretum**

Sanctifica quesumus dñe deus nŕs:
per tui sancti nominis inuocationē
huius oblationis hostiam. et coope-
rante spū sancto per eam nosmetipsos
tibi perfice munus eternum. p. e. dem.

S. Athana-
sy 221.

Prefatio de sancta Trinitate.

Per omnia secula seculorum amen
Dominus uobiscum. et cum spiritu
tuo. **S**ursum corda. habemus ad do
minum **G**racias agamus dño deo
nosces. dignum et iustum est. Vere
dignum et iustum ē. equum et salu
tare. **N**os tibi semper et ubiq; gra
cias agere dñe sancte pater omni
potens eterne deus. qui cum un
genito filio tuo et spiritu sancto un
es deus. Unus es dñs. non in unius sin
gularitate persone. sed in unius tri
nitate subsistantie. **Q**uod enim de tua
gloria reuelante te. credimus. hoc de
filio tuo. hoc de spiritu sancto sine dis

ferencia discretions sentimus. ut
 in confessione vere sempiternaq;
 deitatis. et in personis proprietatis. et
 in essentia unitatis. et in maiestate
 adoretur equalitas. Quam laudat
 angeli. adorant dominationes. cre-
 munt potestates. celi celorumq; vir-
 tutes ac beata seraphim socia exul-
 tatione concelebrant. Cum quibus
 et nostras voces ut admitti iubeas de-
 precamur supplici confessione di-
 centes. Sanctus sanctus Sanctus
 dñs deus Sabaoth. Pleni sunt celi
 et terra gloria tua. osanna in excelsis
 Benedictus qui venit in nomine domini.
 osanna in excelsis. Agnus dei etc

Initum Euan-

gelium secundum alia missa super iug: curatio. 193.

Sancti Joannis, ribus: fol. 53 usq; 55.

fol. 57.

sub Elevatione fol. 201 et 212
 antea post Communionē 198.
 Confessio. 213 et 205. 207

magnificat.

70.
90.
204.

Benedicite deum celi. et coram omnibus uiuentibus confitebimur ei quia fecit nobiscum misericordiam suam. **Ps.** Proficiat nobis ad salutem corporis et anime deus huius sacramenti perceptio. et sempiternae sancte trinitatis. eiusdemque indiuidue unitatis confessio. per dominum noscitur Iesum **S.** **Johan.** In illo tempore dixit Iesus n. em. discipulis suis. Cum uenerit paracletus quem ego mitto uobis a patre spiritum ueritatis qui a patre procedit. ille testimonium perhibebit de me. et uos testimonium perhibebitis. quia ab initio mecum

Symbolum Athanasij

221

estis. hec locutus sum uobis. ut non
scandalizemini. absq; synagogis fa-
cient uos. **S**ed uenit hora ut omnis
qui interficit uos. arbitretur obse-
quium se prestare deo. et hec facient
uobis quia non nouerunt patrem
neq; me. **S**ed hec locutus sum uobis.
ut cum uenerit hora eorum remin-
scamini quia ego dixi uobis. deo
gracias per istos sermones **Symbolum**

Quicumq; uult saluus **Athanasij**
esse. ante omnia opus est ut
teneat catholicam fidem **Q**uam
nisi quisq; integrant. inuolatamq;
seruauerit absq; dubio eternum
uerbit **F**ides autem **C**atholica

*Te Deum laudamus
fol. 107.*

hec est. ut vnum deum in trinitate.
et trinitatem in vnitatem ueneremus.

Neqz confundentes personas. neqz
substantiam separantes. **A**lia est
enim persona patris. alia filij. alia
spūs sancti. **S**ed patris et filij et spi-
ritus sancti vna est diuinitas. equa-
lis gloria coeterna maiestas. **Q**ua-
lis pater. talis filius. talis et spiri-
tus sanctus. **N**on creatus pater. in-
creatus filius. increatus et spiritus
sanctus. **I**mmensus pater. im-
mensus filius. immensus et spiri-
tus sanctus. **E**ternus pater. eter-
nus filius. eternus et spiritus san-
ctus. **E**t tamen non tres eterni.

sed vnus eternus. **S**icut non tres
in creati nec tres immensi. sed vnus
in creatus et vnus immensus. **E**t
in luter omnipotens pater. omni po
tens filius. omnipotens et spiritus
sanctus. **E**t tamen non tres omni
potentes. sed vnus omnipotens. **I**ta
deus pater deus filius. deus et spiri
tus sanctus. **E**t tamen non tres
dy. sed vnus est deus. **I**ta dominus
pater dominus filius. dñs et spūs
sanctus. **E**t tamen non tres dñi.
sed vnus est dominus. **Q**uia sic
singulatim vnā quamq; perso
nā deum et dominū confiteri.
christiana veritate compellimur.

Ita tres deos aut dños dicere facho-
lica religione prohibemur. **P**ater a
nullo est factus. nec creatus nec ge-
nitus. **F**ilius a patre solo est. non
factus nec creatus sed genitus. **S**pi-
ritus sanctus a patre et filio non fa-
ctus nec creatus nec genitus sed p-
cedens. **U**nus ergo pater non tres
patres. vnus filius non tres filij. vn-
us spūs sanctus non tres spūs sancti. **E**t
in hac trinitate nihil vnus aut po-
sterius. nichil magis aut minus.
Sed totę tres persone. coęterne sibi
sunt et coęuales. **I**ta ut per om-
nia sicut iam supra dictum est. et
trinitas in vnitate. et vnitatis in

trinitate
ergo salu
sentia
eternam
cuq; do
tate cre
ut creda
domini
filius deu
substan
mias.
nare
deus
omni
Con
tatem.

ermitate ueneranda sit. **Q**ui uult
 ergo saluus esse. ita de ermitate
 sentiat. **S**ed necesse est ad
 eternam salutem. ut in carnatione
 quoque domini nostri iesu christi fide-
 liter credat. **H**ic ergo fides recta
 ut credamus et confiteamur. quod
 dominus noscitur iesus christus dei
 filius deus et homo est. **D**eus est. ex
 substantia patris ante secula ge-
 nitus. et homo est. ex substantia
 matris in seculo natus. **P**erfectus
 deus. perfectus homo. ex anima rati-
 onali et humana carne subsistens.
Equalis patri secundum diuini-
 tatem. Minor patre secundum hu-

253
manitatem. **Q**ui licet deus sit
et homo. non duo tamen. sed unus
est christus. **Q**uius autem non co-
uersione diuinitatis in carne. sed as-
sumptione humanitatis in deum.

Quius omnino non confusione sub-
stantiae. sed unitate personae. **N**am
sicut anima rationalis et caro vnus
est homo. ita deus et homo vnus est
christus. **Q**ui passus est pro salu-
te nostra. descendit ad inferos. resur-
rexit a mortuis. **A**scendit ad ce-
los. sedet ad dextram dei patris om-
nipotentis. **A**nde uenturus est. in-
dicare uiuos et mortuos. **A**d cuius
aduentum. omnes homines resurgere

habent cum corporibus suis. **E**t
 reddituri sunt de factis pro eis ratio-
 nem. **E**t qui bona egerint ibunt
 in vitam eternam qui vero mala
 in ignem eternum. **H**ec est fides
 catholica quam nisi quisque fideliter
 firmiterque crediderit, saluus esse
 non poterit. **G**loria. **B**enedicat
 nos deus deus noscer. **T**e metuât
 eum omnes fines terre. **O**remus **oro**

Omnipotens sempiternae deus
 qui dedisti famulis tuis in cō-
 fessione uere fidei eterne trinitati
 gloriam agnoscere. et in potencia ma-
 iestatis adorare unitatem. que sumus
 ut eiusdem fidei firmitate ab omni-

x et famularis

742
Semper mimamur aduersis Per christi
dominum nostrum Amen.

Dewiger genaden reicher
vater ich offer die mein leib
vnd sele ere vnd gut vnd
alles mein vermögen mit
dem kosharn offer so such
dem ewiger suon in aller
schmach vnd leyden geop-
fert hat in dem gotliche ere
vnd bit dich begirlich mit
schmerzen meine hertzen das
in ein plöds offer dem ewige
güte gefellig sey amen